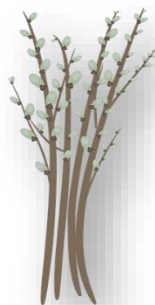

Arbetsplan

Fritidshemmet Videungen

HT 2023-VT 2024

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Inledning.....	2
2. Barnomsorgens uppdrag och värdegrund.....	2
2.1. Målsättningar för verksamhetsåret	3
3. Enhetens kontaktuppgifter och uppgifter om tjänster	4
3.1. Barnantal och avdelningar	4
3.2. Ledning och personal	4
3.3. Verksamhetsårets kalendarium och hålltider	4
4. Jämlikhet och jämställdhet	5
5. Hållbar utveckling	6
6. Arbetet med barns delaktighet och inflytande	6
7. Välbefinnande	7
7.1. Leken.....	8
8. Arbetssätt	8
9. Lärmiljö	9
10. Omsorg, kost och vila	9
10.1. Omsorg.....	9
10.2. Kost.....	10
10.3. Vila	10
11. Arbetet med förverkligande av arbetsområdena för fritidshemsverksamheten	10
12. Fritidshemsverksamheten för barn med behov av stöd för lärande och skolgång.....	12
13. Samarbete med vårdnadshavare	12
14. Rutiner för övergångar och samarbete	13
15. Arbetet med utvärdering av verksamheten	14
16. Beskrivning av religiösa evenemang och verksamhet med inslag av religionsutövning	14

Antagen av kommunstyrelsen genom § 114/20.9.2023.

1. INLEDNING

I enlighet 2 § del II i LL (2020:32) om barnomsorg och grundskola varje gruppfamiljedaghem, daghem och fritidshem upp en arbetsplan som beskriver hur verksamheten ska genomföras. I arbetsplanen ska beskrivas hur verksamheten genomför barnomsorgens målsättning och enhetens ska precisera och tydliggöra de metoder enheten använder för att uppfylla målsättningar och riktlinjer som slagits fast i lagen och läroplanen. Daghemsföreståndaren ansvarar över att arbetsplanen sammanställs i samråd med personalen. Vårdnadshavarna ska informeras om innehållet i arbetsplanen. Arbetsplanen ska godkännas av kommunen och sändas till Landskapsregeringen för kännedom i samband med att verksamhetsåret inleds.

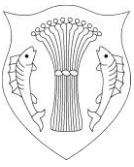
Arbetsplanen ska fungera som ett komplement till läroplanen för att tydliggöra och konkretisera hur enheten arbetar och vilka rutiner som finns gällande de övergripande områdena. Arbetsplanen är ett sätt för enheten att förtydliga det arbetet som görs utåt gentemot dem som kanske inte tar/tagit del av läroplanen för barnomsorgen. Med tanke på detta är mallen för arbetsplan utarbetad med utdrag ur läroplanen vid varje kapitel.

Det viktiga i arbetsplanen är dock att på ett konkret sätt beskriva HUR man på enheten arbetar inom de olika områden som beskrivs så att läsaren får en uppfattning om hur verksamheten bedrivs.

2. BARNOMSORGENS UPPDRAG OCH VÄRDEGRUND

Barnomsorgen bygger på uppfattningen om barndomens egenvärde. Varje barn är unikt och värdefullt precis så som det är. Alla barn har rätt att bli hörda, sedda, tagna i beaktande och förstådda som individer och som medlemmar i sin grupp. Barnets bästa ska komma i första hand, att barnet har rätt att må bra, få omvårdnad och skydd, att barnets åsikter ska beaktas samt att barnet ska behandlas likvärdigt och att barnet inte får diskrimineras. Verksamheten ska vara inkluderande och ordnas i samarbete med vårdnadshavarna.

Det ligger i varje personals uppdrag att aktivt arbeta för att den gemensamma värdegrunden i verksamheten förverkligas. Alla som arbetar i verksamheten behöver reflektera över sin egen del som påverkare och ta till sig den värdegrund som formuleras i läroplanen för barnomsorgen på Åland.

Arbetet med värdegrunden handlar om att utveckla ett förhållningssätt som bygger på grundläggande demokratiska värderingar. Det handlar om att tillvarata barnens rättigheter och utveckla deras demokratiska kompetens.

På Videungen vill vi jobba för en trygg och stimulerande miljö där man respekterar allas lika värde. I en trygg, tillåtande och reflekterande miljö kan barnen utvecklas mångsidigt och bli delaktiga och trygga barn. Genom att se varje individ, ha tilltro till dess behov, förmåga och vilja, utvecklas barnens självständighet och ansvarstagande.

På Videungen finns plats för glädje och skratt, att ha roligt tillsammans skapar goda relationer. Därför har leken en central plats i allt vi gör. Vi skapar trygga lek- och lärmiljöer där barnen kan uttrycka sig fritt.

Alla barn ska känna sig välkomna, bli sedda och hörda utifrån sina egna behov och förutsättningar.

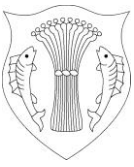
Värdegrundsarbetet diskuteras återkommande på personalens mötes- och planeringsdagar. Vi reflekterar, dokumenterar och följer upp att vår värdegrund förverkligas i det dagliga arbetet.

2.1. Målsättningar för verksamhetsåret

Alla enheter ska inför varje nytt verksamhetsår planera vilka delområden i läroplanen man väljer att fokusera på under året. Vad man väljer att formulera som specifika målsättningar ska synas i enhetens hela verksamhet under läsåret. Enhetens specifika målsättningar kan handla om att fokusera på områden som konstaterats vara utmanande i enhetens interna utvärdering (t.ex. att utveckla det språkutvecklande arbetssättet för att främja barnens språkutveckling) eller teman som formulerats av landskapsregeringen som ska genomsyra (Åland 100, fokusområden inom implementeringen av läroplanen) verksamheten.

Vårt mål är att få fritidshemsbarnen delaktiga i beslut som gäller dem själva och/eller hela gruppen. Personalen fokuserar på att ge barnen goda verktyg för det sociala samspillet genom olika aktiviteter såsom fri och ledd lek samt samlingar i mindre grupper och i helgrupp.

Vi skapar dagliga tillfällen till stimulerande språkliga aktiviteter såsom sagostunder och goda samtal.

3. ENHETENS KONTAKTUPPGIFTER OCH UPPGIFTER OM TJÄNSTER

3.1. Barnantal och avdelningar

Dag/fritidshemmet Videungen, för barn i åldern 1–8.

Tel.nr: +358 18 359045, +358 457 3838537

3.2. Ledning och personal

Daghemsföreståndare, tel.nr: +358 18 359044

Barnomsorgsledare, tel.nr: +358 18 349445

Speciallärare i barnomsorg, tel.nr: +358 457 3425053

Utbildningschef SÅUD, tel.nr: +358 18 328717

Skolans föreståndare, tel.nr: +358 18 359031

3.3. Verksamhetsårets kalendarium och hålltider

Fritidshemmet följer grundskolans arbetstider. Under skolloven erbjuds fritidshemsverksamhet under de tider som daghemmet är öppet och har verksamhet. Om daghemmet inte har barn i barnomsorg under ett lov ordnas inte fritidshemsverksamhet.

Behov av fritidshemsverksamhet under skollov ska meddelas till enheten.

Vårdnadshavare ska skriftligen meddela behov av fritidshemsplats under sommaren senast 30 april till bildningsförvaltningen.

Planeringsdagar för personalen hålls 2 gånger per termin.

Dag/fritidshemmet öppnar kl. 7.00.

Frukost serveras kl. 7.15-8.00.

Mellanmål serveras kl. 14.00.

4. JÄMLIKHET OCH JÄMSTÄLLDHET

Inom barnomsorgen ska personalen aktivt arbeta för att möjliggöra delaktighet för alla på lika villkor och alla barn ska ha en möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som gäller dem. Barnomsorgen ska främja förståelse för andra människor och stödja utvecklingen av empatisk förmåga. Barnet ska ges möjligheter att utveckla sina färdigheter och göra sina val oberoende av förväntningar baserade till exempel på kön, ursprung, kulturell bakgrund eller andra orsaker som gäller barnet som person. Personalen ska skapa en atmosfär som värderar mångfald och förhålla sig professionellt, öppet och respektfullt också till mångfalden av familjer och familjers olika språk, kulturer, åskådningar och religioner, traditioner samt syn på fostran. Detta ger också goda förutsättningar för ett bra samarbete kring barnets vårdnadshavare.

Skyldighet att främja jämställdhet och förebygga diskriminering på grund av könsidentitet eller könsuttryck stadgas sedan tidigare i jämställdhetslagen (FFS 1986/609) som tillämpas på Åland genom landskapslag (1989:27) om tillämpning i landskapet Åland av lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män. Från 1.6.2023 omfattas även barnomsorgen. Den 1.1.2023 har landskapslag (2022:43) om tillämpning av diskrimineringslagen trätt i kraft på Åland. Generellt gäller att planmässigt arbete för att främja likabehandling och jämställdhet ska göras i relation till situationen och behoven på varje enskilt verksamhetsställe. Vidare ska barnen/eleverna och deras vårdnadshavare ges möjlighet att bli hörda kring de främjande åtgärder som föreslås vidtas. Det är utbildningsanordnaren som ska se till att varje läroanstalt eller verksamhetsställe har en plan för de åtgärder som behövs för att främja likabehandling. Detsamma gäller plan för jämställdhetsfrämjande åtgärder.

Planerna för likabehandling och främjande av jämställdhet kan upprättas separat, tillsammans, eller införlivas i någon annan plan som finns vid läroanstalten eller verksamhetsstället. För jämställdhetsplaner gäller att de ska göras upp årligen eller högst tre år i sänder. För likabehandlingsplaner stipuleras i inga formella tidsangivelser i lag, men eftersom planerna är att betrakta som verktyg i arbetet att främja jämställdhet och likabehandling är det rimligt att de följer liknande cykler. Arbetet med planerna ska på påbörjas inom 1.6.2023.

Som personal ser vi varje barn som en enskild individ oberoende av kön, ursprung och kulturell bakgrund eller andra orsaker som gäller barnet som person.

Personalen i verksamheten är förebilder, vi behöver granska oss själva och uppmärksamma varandra på hur vi använder språk och gester i arbetet med barnen.

Miljön och materialet ska vara tillgängligt för alla och barnen erbjuds varierande aktiviteter och valmöjligheter.

Vi vuxna är närvarande och aktiva i leken för att kunna inkludera, inspirera och utmana alla barn.

Planen är att inom Lemlands-Lumparlands barnomsorg diskutera jämställdhetsplanen under hösten 2023 och likabehandlingsplanen under våren 2024 för att efter det ta fram dag-/fritidshemmets egna planer.

5. HÅLLBAR UTVECKLING

Barnomsorgen ska bidra till att bygga upp barnets positiva framtidstro och fästa uppmärksamhet vid vikten av en hållbar livsstil. Hållbarhet ska utifrån barnets utvecklingsnivå genomsyra hela barnomsorgens verksamhet. Barnet ska ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur olika val som människor gör bidrar till eller hindrar en hållbar utveckling så att personalen vägleder barnet att tillägna sig hälsosamma och hållbara levnadsvanor.

Vi arbetar med att skapa förståelse för samband i naturen och naturens olika kretslopp samt för hur människor, natur och samhälle påverkar varandra.

Vi gör barnen medvetna om resursanvändningen vid de dagliga rutinerna t ex vid måltider och handtvätt och skapar förståelse för hur våra olika val kan bidra till en hållbar utveckling.

Mycket av det material som används i verksamheten är återbruk.

6. ARBETET MED BARNES DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE

Varje barn har rätt till delaktighet och inflytande och barnet i barnomsorgen ska ges möjlighet att påverka verksamhetsinnehållet utifrån sin mognadsgrad. Barnet ska få lära sig om sina rättigheter och ska ha en möjlighet att uttrycka sina åsikter i alla frågor som gäller dem. Barnets åsikter ska beaktas i förhållande till barnets ålder och mognad. De demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig ska gälla alla. Verksamheten inom barnomsorgen ska lägga grunden för förståelse av demokratibegreppet och förbereda barnet för delaktighet och ansvar och för de

rättigheter och skyldigheter som gäller i ett demokratiskt samhälle. Detta förutsätter att man medvetet utvecklar arbetssätt och strukturer som främjar delaktighet.

Vi arbetar regelbundet med att få barnen delaktiga i beslut som gäller dem själva och/eller hela gruppen. Vi stöder barnens delaktighet vid dagliga stunder såsom samlingar och andra rutinsituationer.

Alla barn ska få känna sig sedda och hörda i en respektfull och positiv atmosfär, där såväl barn som personal inväntar sin taltur.

7. VÄLBEFINNANDE

I all barnomsorg ska barnets behov av lek, trygga människorelationer samt positiva erfarenheter som stärker självkänslan tillgodoses. Verksamheten i barnomsorgen ska fokusera på att stärka det positiva, ta tillvara barnets styrkor och skapa meningsfullhet genom glädje i lärandet. På detta sätt stöds och utvecklas den psykiska hälsan och välbefinnandet hos både barn och vuxna i verksamheten. Att i verksamheten skapa strukturer som uppmuntrar till mod, mångfald och nytänkande skapar barn och vuxna som är trygga i sig själva och mår bra.

Barnomsorgens ska fokusera på att mångsidigt stärka psykologiskt välbefinnande och resiliens hos både barn och personal. Att stärka resiliens sker bland annat genom ett systematiskt arbete med att stärka relationskompetens och de socioemotionella färdigheterna.

Vi strävar till en trygg anknytning genom att varje dag aktivt bekräfta varje barn på ett positivt och vänligt sätt. Vi arbetar för att barnen ska kunna förstå och hantera sina tankar, känslor och handlingar. Detta gör vi genom att ge tid för lek, samtal och sagor.

Personalen har ett lösningsfokuserat förhållningssätt och tar tag i problem och konflikter när de uppstår; dessa samtal bidrar till att utveckla den kommunikativa och empatiska förmågan och kan ses som goda lärtillfällen. Fokus läggs på det som fungerar och på barnens förmågor och styrkor.

En för hela distriktet (SÅUD) gemensam plan för välbefinnande inom barnomsorgen tas fram under hösten.

7.1. Leken

Leken är av stor betydelse i fritidshemsverksamheten. Det finns flera typer av lekar, bland annat parallellekar, rollekar, regellekar och konstruktionslekar som alla har samband med barnets ålder och utvecklingssteg. Barnet i fritidshemmet är äldre än barn i övrig barnomsorg och kan därför befinna sig i lite olika utvecklingssteg jämfört med de yngre barnen inom barnomsorgen. Barnet inom fritidshemsverksamheten står ofta inför utmaningen att behärska regellekar. Att behärska exempelvis regellekar handlar också om en social utmaning för barnet och de sociala kompetenserna är väsentliga i regellekar. Barnet leker dock för att leka, inte för att lära, även om ett lärande sker genom leken. Genom leken har ändå barnet möjlighet att skapa de grundläggande förutsättningarna för att bli en kompetent och aktiv deltagare i samhället.

Leken genomsyrar allt det vi gör på dag-/fritidshemmet. Det finns utrymme för vila och fri lek inomhus i små grupper. Vår gård erbjuder möjlighet att leka tillsammans med många andra barn men också mer avskilt i små grupper.

Personalen är närvarande i barnens lek och har då möjlighet att observera och reflektera över barnens lek och samspel. Vår roll är att skapa förutsättningar, motivera, inspirera, inkludera och utmana för lek och lärande utifrån barnens intressen både inom- och utomhus.

8. ARBETSSÄTT

Fritidshemmet präglas av ett barncentrerat arbetssätt och fria arbetsformer. Verksamheten inom fritidshemmet handlar också om att leda barnets uppmärksamhet mot en utveckling inom de arbetsområden som fritidshemmet ska arbeta inom och skapa aktiviteter och förutsättningar för detta lärande. I fritidshemmets verksamhet sker lärande genom barnets egen verksamhet och genom social gemenskap där barnet själv deltar i och spelar en aktiv roll.

Valet av arbetssätt utgår från barnens intressen och behov.

Gemensamma upplevelser i naturen och ute på gården ger rikliga tillfällen till ett varierande arbetssätt där kropp, sinnen och fysisk aktivitet har en central roll.

Vi uppmuntrar till fritt skapande men handleder och uppmuntrar vid behov.

9. LÄRMILJÖ

I begreppet lärmiljö innefattas lokaler, platser, gemenskaper och personer, metoder, redskap och tillbehör som stödjer barnens utveckling, lärande och kommunikation. Lärmiljöerna ska utvecklas så att de mål som fastställs för barnomsorgen kan uppnås och så att de stödjer barnens sunda självkänsla och utvecklingen av sociala färdigheter och förmågan att lära sig. Barnets tankar, idéer, egna erfarenheter, kunskaper, intresse, förslag och individuella behov ska beaktas, tas tillvara och synliggöras i lärmiljöerna.

Lärmiljöerna byggs utifrån barnens intresse och behov. Dessa ska vara föränderliga, inspirerande och inbjuda till lek och lärande. Personalen observerar val av aktiviteter och material och ansvarar tillsammans för att genomföra de förändringar som behövs. Leksaker, spel och pussel byts ut regelbundet för att ge variation och ny inspiration.

10. OMSORG, KOST OCH VILA

Barnomsorgen ska främja allsidig fysisk, emotionell, social och kognitiv utveckling. Förutom den pedagogiska verksamheten är det därför också viktigt att se till barnets behov av tid för återhämtning och vila, trygga relationer, att stärka barnets möjligheter till att tillägna sig en positiv hållbar inställning till mat och goda matvanor.

10.1. Omsorg

Verksamheten i barnomsorgen ska utgå från en helhetssyn på barn och barnens behov, där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Omsorg innebär att tillgodose barnets fysiska grundbehov, men också den emotionella omsorgen om barnet. Vardagsrutiner som innefattar barnets grundbehov och andra dagligen återkommande situationer, till exempel måltider, att klä på och av sig, vila och att sköta sin hygien, är en viktig del av barnets dag. För den emotionella omsorgen och för barnets utveckling är samspelet mellan barn och personal viktigt. Ömsesidiga och respektfulla relationer och närhet utgör grunden för god omsorg. Barn mår bra av att knyta kontakter med andra människor och har ett behov av både trygga vuxna relationer och relationer med jämnåriga.

Verksamheten har en tydlig och begriplig struktur där varje barn ska få känna sig sedd och hörd. Som personal skapar vi trygga relationer genom att vara närvarande och stödjande förebilder.

Vi betonar vikten av hjälpsamhet gentemot varandra i vardagen och fokuserar på allas möjligheter och styrkor. I vardagsrutinerna har vi möjlighet att samtala och reflektera med barnen.

Vi kan stötta och utmana barnen mot en större självständighet.

10.2. Kost

Barn i barnomsorgen ska erbjudas en hälsosam och lämplig kost som fyller barnets näringsbehov. De gemensamma måltiderna fungerar som en social och pedagogisk situation för barngruppen där barnen bland annat lär sig gott bordsskick och att ta hänsyn till varandra.

Måltiderna är för oss en social och pedagogisk situation där barnen får lära sig gott bordsskick och att ta hänsyn till varandra. I samtalet kring matbordet finns goda tillfällen att diskutera goda kostvanor och betydelsen av att minska matsvinnet. Barnen är delaktiga och ges möjlighet att påverka sitt eget ätande med oss vuxna som förebilder. Barnen är delaktiga i avdukning efter frukost och mellanmål. Måltiderna är en trevlig del av dagen där personal och barn i lugn och ro hinner samtala med varandra.

10.3. Vila

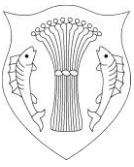
Barn har rätt till lek, vila och fritid. Balansen mellan aktiviteter och vila återhämtning är viktigt inom barnomsorgens verksamhet. Det är också viktigt att tänka på att många barn, också lite äldre barn, kan bli trötta och uppleva en ökad stress under eftermiddagarna, vilket man behöver beakta då dagens planeras för balans mellan aktivitet och vila.

På dag-/fritidshemmet finns möjlighet till en lugnare aktivitet eller återhämtning om det finns ett sådant behov.

11. ARBETET MED FÖRVERKLIGANDE AV ARBETSOMRÅDEN FÖR FRITIDSHEMSVERKSAMHETEN

I fritidshemmets verksamhet sker lärande genom barnets egen verksamhet och genom social gemenskap där barnet själv deltar i och spelar en aktiv roll. Fritidshemmet ska skapa en sådan verksamhet där det finns goda förutsättningar för barnen att vara verksamma och själva skapa kontakt med kamrater, välja ut och konstruera aktiviteter och handlingar. Barn skaffar sig kunskap och färdigheter genom att själva vara aktiva på egen hand och tillsammans med andra. Verksamheten inom fritidshemmet ska planeras utifrån grundläggande principer och arbetsområden. De presenteras nedan. Fritidshemmets grundläggande principer innebär att verksamheten ska:

- främja barnets delaktighet i beslut som rör verksamheten
- främja jämställdhet och jämlikhet
- stöda barnet i utvecklingen av självständighet och att kunna ta vara på sig själv

Lumparlands kommun

- stöda barnets sociala, känslomässiga och etiska utveckling
- erbjuda barnet en mångsidig och stimulerande miljö
- ge barnet möjlighet till vila och återhämtning

Fritidshemsverksamhetens arbetsområden med verksamhetsmål är:

- Språk, kommunikation och sociala färdigheter
- Skapande, kreativitet och aktivitet
- Gemenskap, samhälle och natur

Barnen har möjlighet att utveckla sitt språk genom att delta vid sagostunder, lek och spel. Vid dessa tillfällen övas även de sociala färdigheterna såsom hänsyn, turtagning och respekt.

Barnen har utrymme för kreativt skapande utifrån egna idéer och intressen inom- och utomhus.

Barnen knyter kontakter med de yngre daghemsbarnen och har möjlighet att bjuda in dem i leken.

Vi gör barnen medvetna om resursanvändningen vid de dagliga rutinerna t ex vid måltider, handtvätt och skapar förståelse för hur våra olika val kan bidra till en hållbar utveckling.

12. FRITIDSHEMSVERKSAMHETEN FÖR BARN MED BEHOV AV STÖD FÖR LÄRANDE OCH SKOLGÅNG

Varje barn inom barnomsorgen har enligt sitt behov rätt till stöd för sin utveckling och sitt lärande. Det allmänpedagogiska stödet är en del av barnomsorgens dagliga arbete och riktar sig till alla barn som tillfälligt behöver stöd för sin allsidiga utveckling. Varje elev i grundskolan har rätt till handledning och stöd enligt behov för sitt lärande och sin skolgång. Barn som deltar i fritidshemmets verksamhet är läropliktiga och därför utreds det specialpedagogiska och mångprofessionella stödet inom ramen för grundskolans verksamhet. Då barnets stöd utreds och planeras inom ramen för grundskolans verksamhet behöver hänsyn tas till att det kan finnas behov av stödåtgärder också för barnet i fritidshemmets verksamhet. Det är dock viktigt att tänka på att barnets stödbehov kan märkas också enbart inom fritidshemsverksamheten och att personalen inom fritidshemmet också kan märka ett barns stödbehov och även initiera att det utreds.

Stödet behöver samordnas mellan grundskola och fritidshem för att stödet ska skapa en sammanhängande helhet under barnets dag och rutinerna för detta beskrivs i barnhälsoplanen. Det är daghems- eller skolföreståndaren eller rektor som ansvarar över att samordning sker.

Vi samarbetar med skolan gällande barn i behov av särskilt stöd. Skolan och daghemmet är närbelägna och det är lätt att ta kontakt.

Om dag-/fritidshemmet upptäcker ett behov av särskilt stöd tar föreståndaren kontakt med rektor i samråd med barnets vårdnadshavare.

Kuratorn är gemensam för skolan och dag-/fritidshemmet och kan kopplas in vid behov.

13. SAMARBETE MED VÅRDNADSHAVARE

Barnomsorgen ska främja olika former av samarbete för att gynna barnets utveckling, lärande och delaktighet. Barnomsorgens verksamhet bedrivs i nära samverkan med hemmet och barnomsorgen ska skapa förtroendefulla relationer med vårdnadshavare som bär huvudansvaret för barnets fostran, lärande och utveckling.

För att kunna uppfylla sin fostrande uppgift måste vårdnadshavarna få information om hur deras barns lärande och utveckling fortskrider. Vårdnadshavarna ska informeras om centrala frågor som gäller verksamheten, till exempel läroplan, arbetsplan och olika evenemang.

Lumparlands kommun

Samarbetet med vårdnadshavare förutsätter också vårdnadshavares engagemang i barnets tid i barnomsorgen genom exempelvis att ta del av information från enheten, delta i möten och i sin tur delge personalen viktig information, för att barnets tid i barnomsorgen blir så bra som möjligt.

Fritidshemmet i Lumparlands kommun är beläget i daghemmet och har gemensam personal. Inskolning ordnas vid behov.

Personalen har daglig kontakt med vårdnadshavarna vid lämning och hämtning. Familjen kan boka ett möte med personalen om de så önskar.

14. RUTINER FÖR ÖVERGÅNGAR OCH SAMARBETE

En smidig övergång mellan verksamheter och aktiviteter främjar barnens känsla av trygghet och välbefinnande samt deras förutsättningar för tillväxt och för att lära sig. Det är viktigt att personalen lyssnar, är lyhörd, öppen och ärlig i kommunikationen med vårdnadshavarna för att skapa goda förutsättningar för trygga övergångar för barnet. I kommunens plan för övergång från barnomsorg till grundskola beskrivs hur fritidshemmet beaktas då övergång från barnomsorg till grundskola sker (Se ÅLR 2023/2578).

Familjen bokar barnets närvarotider och meddelar eventuella avvikelser på plats eller per telefon.

Barnen går själva till skolan då lärare från skolan är ute på skolgården för att ta emot. Vid behov kan personal från dag-/fritidshemmet följa barnet till skolgrinden.

Efter skoldagens slut kommer barnen själva till dag-/fritidshemmet. Lärare från skolan kontakter personalen om det finns någon information kring barnens skoldag som behöver överföras.

15. ARBETET MED UTVÄRDERING AV VERKSAMHETEN

Ett bra kvalitetsarbete bygger på att barnomsorgen planerar, följer upp och utvärderar sitt eget arbete, tar tillvara resultaten och omsätter dem i olika åtgärder för att utveckla verksamheten. Det är kommunens ansvar att se till att enheten har förutsättningar att göra detta. Genom utvärdering kan enheten fånga upp vad som fungerat bra och vad som fungerat mindre bra. Det är viktigt att alla parter, barnen, vårdnadshavarna, ledningen och personalen, utvärderar verksamheten.

Inom barnomsorgen bör man kontinuerligt utvärdera hur läroplanen har förverkligats i verksamheten. Utvärderingen kan fokusera på bland annat personalens kommunikation med barnen, stämningen i gruppen, pedagogiska arbetssätt, verksamhetens innehåll, samarbetet med hemmen, barnhälsan, personalresurserna, utrymmena eller lärmiljöerna. I ett daghem ansvarar daghemsföreståndaren för att möjliggöra och följa upp utvärderingen medan det i ett fritidshem ansvaras över av rektor eller daghemsföreståndare. Resultaten av utvärderingen ska fungera som ett instrument för verksamhetens interna utveckling och vid behov leda till justeringar av verksamhetsidé och arbetsrutiner. Uppföljningen och utvärderingen syftar alltså till att synliggöra resultat och ge underlag för eventuella förändringar. Det är inte bara fråga om att kontrollera hur ansvaret fullföljts utan en fråga om hur arbetet ska fortsätta och utvecklas.

Verksamheten planeras och följs upp på personalmöten och planeringsdagar. Då diskuterar och reflekterar vi kring hur vi lyckats förverkliga värdegrundsarbetet i vardagen och om vi arbetar i enlighet med vår målsättning. Vi diskuterar även hur barngruppen fungerar och om det finns behov av ändrade rutiner och vanor.

Barnen ges möjlighet att komma med tankar och åsikter om verksamheten.

I mitten av höstterminen har dag-/fritidshemmet ett uppföljningsmöte kring skolstarten tillsammans med skolan där föreståndaren och skolans rektor diskuterar gemensamma frågor och pedagogiska utvecklingsmöjligheter.

16. BESKRIVNING AV RELIGIÖSA EVENEMANG OCH VERKSAMHET MED INSLAG AV RELIGIONSUTÖVNING

Landskapslag om barnomsorg och grundskola slår fast att verksamheten inom barnomsorgen är ickekonfessionell och barnets och vårdnadshavarnas livsåskådning ska beaktas och respekteras i planeringen av verksamheten. Vidare styrs verksamheten också av bestämmelserna om religions- och samvetsfrihet i Finlands grundlag (FFS 731/1999). Landskapsregeringen har tagit fram anvisningar (ÅLR 2021/3409) gällande högtider och religiösa evenemang i den allmänna verksamheten inom barnomsorg och grundskola vars syfte är trygga att de kulturella grundrättigheterna och de grundrättigheter som gäller religionsfrihet förverkligas inom barnomsorgen och

Lumparlands kommun

grundskolan, att främja tolerans och pluralism samt att säkerställa att undervisningen är religiöst och konfessionellt obunden.

Kommunen kan besluta om religiösa evenemang ska ingå i barnomsorgens och grundskolans verksamhet eller om det inte ska göra det. Religiösa evenemang (t.ex. gudstjänster och religiösa morgonsamlingar) är religionsutövning. Om kommunen väljer att religiösa evenemang ska ingå i verksamheterna ska de beskrivas i arbetsplanen. Vid religiösa evenemang och förrättningar ska man ordna alternativ och meningsfull sysselsättning. Den alternativa verksamheten ska med undantag för det religiösa innehållet till sin natur och sina mål vara så lika som möjligt det evenemang i vars ställe verksamheten ordnas. I barnomsorgen ska man också se till att deltagandet eller icke-deltagandet i de religiösa evenemangen inte leder till att barnet stämplas eller till andra menliga följder för barnet. Det väsentliga är att vårdnadshavaren har en faktisk och genuin möjlighet att välja om barnet ska delta i evenemang och förrättningar som innehåller religiösa inslag. Religiösa evenemang och förrättningar ska ordnas separat från den övriga verksamheten. Enheten ska se till att friheten att inte delta i religionsutövning också uppnås i praktiken, till exempel så att de alternativa evenemangen ordnas på en fysiskt annan plats. I synnerhet när man överväger att ordna religiösa evenemang och alternativ verksamhet inom enheten ska man i det praktiska genomförandet försäkra sig om att likabehandlingen av barnen inte äventyras och att inga barn stämplas. Daghemmet ansvarar för barnens säkerhet i alla situationer.

Fritidshemmet deltar inte i några religiösa arrangemang.
--